

BARQAROR TURIZMNING AHAMIYATI

Zufarova Madinabonu Sayfulla qizi

Toshkent kimyo xalqaro universiteti turizm fakulteti talabasi

Annotatsiya: Barqaror turizm - bu turizm sohasida muhim o'rin tutadigan va kelajak avlodlarga tabiiy resurslarni saqlab qolish, madaniy merosni himoya qilish va mahalliy aholi hayotini yaxshilashga qaratilgan bir tushunchadir. Barqaror turizmning ahamiyati nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va ekologik jihatdan ham juda katta. Ushbu maqolada barqaror turizmning ahamiyatini, uning asosiy tamoyillarini, foydalarini va amalga oshirilishi zarurligini ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlar: barqaror turizm, maqsad, tamoyillar, foyda, iqtisodiy barqarorlik, resurslar, madaniyat.

Аннотация: Устойчивый туризм – это концепция, занимающая важное место в сфере туризма и направленная на сохранение природных ресурсов для будущих поколений, защиту культурного наследия и улучшение жизни местного населения. Важность устойчивого туризма не только экономическая, но также социальная и экологическая. В этой статье мы рассмотрим важность устойчивого туризма, его основные принципы, преимущества и необходимость его реализации.

Ключевые слова: устойчивый туризм, цель, принципы, прибыль, экономическая стабильность, ресурсы, культура.

Abstract: Sustainable tourism is a concept that has an important place in the field of tourism and aims to preserve natural resources for future generations, protect cultural heritage and improve the lives of local people. The importance of sustainable tourism is not only economic, but also social and ecological. In this article, we will

consider the importance of sustainable tourism, its main principles, benefits and the need for its implementation.

Key words: sustainable tourism, purpose, principles, profit, economic stability, resources, culture.

Kirish

Barqaror turizmning asosiy maqsadi tabiiy va madaniy resurslarni saqlab qolishdir. Turizm sohasida resurslarni haddan tashqari ishlatish, atrof-muhitga zarar yetkazish va mahalliy madaniyatni yo'qotish xavfi mavjud. Barqaror turizm esa bu xavflarni kamaytirishga yordam beradi. Tabiiy resurslar, masalan, suv, yer va havo sifatida, cheklangan va ularni muhofaza qilish zarur. Barqaror turizm orqali sayyohlar tabiiy muhitni hurmat qilishga, resurslarni tejashga va ekologik izlarni kamaytirishga o'rgatiladi. Barqaror turizmning ijtimoiy jihatlar ham muhimdir. Bu turizm turi mahalliy aholi uchun iqtisodiy imkoniyatlar yaratadi.[1]

Adabiyotlar tahlili va tadqiqot metodologiyasi

Mahalliy aholi turizm sohasida ish o'rinlari va daromad manbalariga ega bo'ladi. Barqaror turizm, shuningdek, mahalliy madaniyat va an'analarni saqlab qolishga yordam beradi. Sayyohlar mahalliy urf-odatlar, an'analar va san'atni o'rganish orqali bu madaniyatlarni qo'llab-quvvatlaydilar. Bu esa mahalliy aholi va sayyohlar o'rtasida o'zaro hurmat va tushunishni rivojlantiradi. Barqaror turizmning ekologik ahamiyati ham katta.[2] Turizm sohasida ekologik muammolar, masalan, chiqindilar, ifloslanish va tabiiy muhitning buzilishi, doimiy ravishda yuzaga kelmoqda. Barqaror turizm esa bu muammolarni hal qilishga qaratilgan. Masalan, barqaror turizm loyihalari orqali qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanish, chiqindilarni kamaytirish va tabiiy muhitni himoya qilish mumkin. Bu esa atrof-muhitni saqlash va kelajak avlodlarga toza va sog'lom muhitni taqdim etishga yordam beradi.

Muhokama va natijalar

Barqaror turizmni rivojlantirish uchun bir qancha tamoyillar mavjud. Birinchidan, sayyohlar va mahalliy aholi o'rtasida o'zaro manfaatli munosabatlarni rivojlantirish zarur. Bu, sayyohlar mahalliy aholi bilan muloqot qilish, ularning madaniyatini o'rganish va ularni qo'llab-quvvatlash orqali amalga oshiriladi. Ikkinchidan, tabiatni muhofaza qilish va resurslardan oqilona foydalanish tamoyillariga amal qilish zarur. Bu, masalan, ekologik toza transport vositalaridan foydalanish, energiya va suvni tejash va chiqindilarni kamaytirishni o'z ichiga oladi. Barqaror turizmning yana bir muhim jihati - bu sayyohlikni rejalashtirish va boshqarish jarayonida mahalliy aholi va ekologik mutaxassislarni jalb qilishdir. Mahalliy aholi o'z hududlaridagi tabiiy va madaniy resurslarni yaxshiroq biladi va ularni qanday qilib saqlab qolish kerakligini tushunadi. Ekologik mutaxassislar esa atrof-muhitni himoya qilish va muhofaza qilish bo'yicha bilim va tajribaga ega.[3] Ularning fikrlarini inobatga olish orqali barqaror turizmni rivojlantirishda samarali strategiyalar ishlab chiqish mumkin. Barqaror turizmning rivojlanishi uchun hukumatlar ham muhim rol o'ynaydi. Ular qonunlar, qoidalar va dasturlar orqali barqaror turizmni qo'llab-quvvatlashlari kerak. Masalan, ekologik toza turizm infratuzilmasini rivojlantirish, mahalliy aholini turizm sohasida o'qitish va ekologik ta'limni targ'ib qilish orqali barqaror turizmni rivojlantirish mumkin. Bu, shuningdek, turizm sohasida investitsiyalarni jalb qilish va mahalliy iqtisodiyotni rivojlantirishga yordam beradi. Barqaror turizmning kelajagi juda umidvor. Bugungi kunda ko'plab mamlakatlar barqaror turizmni rivojlantirishga qaratilgan strategiyalarni ishlab chiqmoqdalar. Sayyohlar ham barqaror turizmga qiziqish bildirmoqda va ekologik toza sayohatlarni tanlamoqda. Bu tendensiya kelajakda davom etishi kutilmoqda. Barqaror turizm orqali nafaqat iqtisodiy o'sish, balki atrof-muhitni muhofaza qilish va madaniy merosni saqlab qolish mumkin. Bu esa kelajak avlodlar uchun toza va sog'lom muhitni taqdim etishga yordam beradi.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, barqaror turizm nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy va ekologik jihatdan ham muhim ahamiyatga ega. U tabiiy va madaniy resurslarni saqlab

qolish, mahalliy aholi hayotini yaxshilash va atrof-muhitni muhofaza qilishga qaratilgan. Barqaror turizmni rivojlantirish uchun har birimiz o'z hissamizni qo'shishimiz zarur. Bu orqali biz kelajak avlodlarga toza va sog'lom muhitni taqdim etishimiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abduqodirov, A. (2020). "Barqaror turizm va uning iqtisodiy samaralari". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi.
2. Karimov, I. (2019). "Ekologik turizm: nazariya va amaliyot". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti nashri.
3. Mamatov, S. (2021). "Barqaror turizm: muammolar va yechimlar". Buxoro: Buxoro viloyati hokimligi.
4. Rahimov, D. (2022). "Barqaror turizm va mahalliy aholi: o'zaro munosabatlar". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
5. Tashkentov, O. (2023). "Turizm va ekologiya: barqaror rivojlanish strategiyalari". Qarshi: Qarshi Davlat Universiteti.
6. Yuldashev, R. (2021). "Barqaror turizm: global va mahalliy jihatlar". Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
7. Xudoyberdiyev, A. (2020). "Barqaror turizm: nazariy asoslar va amaliyot". Andijon: Andijon Davlat Universiteti.